

MINISTERRAAD

Nr. 6558

Notulen van de vergadering gehouden op
donderdag 18 juli 1974 in het Kabinet van de
Minister-President, aangevangen
's ochtends om 10 uur

Aanwezig: minister De Gaay Fortman (voorzitter)
alsmede de ministers Boersma, Lubbers,
Pronk, Van der Stee, Vorrink en Westerterp
(Afwezig zijn minister-president Den Uyl
en de ministers Van Agt, Van Doorn, Duisenberg,
Gruijters, Van Kemenade, Van der Stoel, Trip
en Vredeling)

Voorts zijn aanwezig de staatssecretarissen
Brinkhorst, Klein en Meijer

Secretaris : drs. J. Middelburg
Adjunct-secretaris: mw. P. C. M. van Benthem

1. Notulen van de vergadering van 28 juni 1974
(nr. 6523 en 6523b)

- a. Aangehouden tot de vergadering van 13 augustus 1974.
- b. De raad besluit op voorstel van de voorzitter dat de vaststelling van de notulen van de begrotingsbesprekingen eveneens op 13 augustus zal geschieden.

2. Mededelingen

Geen opmerkingen.

De voorzitter meent dat de situatie pas moeilijk wordt, als de nieuwe president Sampson een vertegenwoordiger van zijn bewind naar de Veiligheidsraad zendt. Thans heeft men alleen nog maar te maken met de vertegenwoordiger van de regering-Makarios. Staatssecretaris Brinkhorst merkt op dat de nieuwe regering van Cyprus de permanente vertegenwoordiger bij de VN heeft geschorst. De voorzitter erkent dit, maar meent toch dat er pas moeilijkheden ontstaan wanneer het nieuwe regime een andere vertegenwoordiger aanwijst.

Voor de
Veiligheidsraad

Fin de Verenigde
Naties

- 4 d. Vorbereiding EEG-ministerraad op 22 en 23 juli 1974 (Brieven van de staatssecretaris van Buitenlandse Zaken Brinkhorst dd. 17 juli 1974, nr.165946, met bijlagen; zie notulen m.r. 21 juni 1974, punt 4c)

Staatssecretaris Brinkhorst merkt op dat de belangrijkste punten zijn de ACP-onderhandelingen en de samenstelling van de Nederlandse delegatie naar Kingston.

Minister Westerterp merkt op dat onder I.1 betreffende de resoluties van het Europese Parlement staat dat er geen opmerkingen zijn. Spreker meent dat dit een frustrerende uitspraak is voor het Europese Parlement. Hij had begrepen dat Nederland een poging zou doen dat het Europese Parlement meer bevoegdheden zou krijgen. Het Europese Parlement zou de bevoegdheid krijgen om de totale EG-begroting te verwerpen. Als spreker het goed heeft begrepen, heeft het Europese Parlement gezegd dit een te geringe bevoegdheid te achten. Indien dit zo is, vraagt spreker wat het standpunt van de Nederlandse regering is. Staatssecretaris Brinkhorst antwoordt dat het met het Europese Parlement om twee dingen gaat nl. enerzijds uitbreiding van het budgetrecht en anderzijds de consultatieprocedure over de wetgevende besluiten van de EEG-ministerraad. Van Nederlandse zijde wordt gestreefd naar een maximalisering van de wetgevende bevoegdheden van het Europese Parlement. In het najaar zal de consultatieprocedure opnieuw aan de orde komen.

Een belangrijke wens is dat de consultatie-procedure niet alleen in handen van de Europese ministerraad blijft, maar dat ook het Europese Parlement mee kan beslissen over de omvang en het ogenblik waarop de consultatieprocedure wordt afgesloten, alsmede over de onderwerpen die aan de orde komen. Minister Westerterp blijft dit een geringe bevoegdheid achten. Spreker hoopt dat de Nederlandse regering zich zal blijven inspannen dat het Europese Parlement grotere bevoegdheden krijgt. Staatssecretaris Brinkhorst stemt hiermede in. Minister Pronk meent dat men niet verder met de overdracht van de besluitvorming kon komen, omdat dit er niet inzate.

Staatssecretaris Brinkhorst merkt inzake de ACP-onderhandelingen op dat komende donderdag de conferentie in Kingston zal beginnen met de 44 ACP-landen die al met de Negen zijn geassocieerd of die zullen worden geassocieerd. Tijdens de onderhandelingen zal op een aantal punten een doorbraak moeten worden gerealiseerd. Of dit zal gebeuren hangt af van de besluiten die de EEG-raad maandag zal nemen. De belangrijkste punten zijn de reciprociteit, het stabilisatiemechanisme, de omvang van het fonds en de suikerkwestie. Voorts vraagt spreker de raad de omvang van de Nederlandse delegatie vast te stellen. In de nota zijn de belangrijkste punten genoemd. De kwestie van de reciprociteit is het handelsregime dat zal bestaan tussen de ACP-landen en de EEG. Nederland heeft steeds op het standpunt gestaan van non-reciprociteit wat betekent dat wel alle produkten van de betrokken landen op de EEG-markten kunnen worden gebracht, maar de Europese produkten niet op de markten van de ACP-landen. In de bijeenkomst van de permanente vertegenwoordigers is over een tekst overeenstemming bereikt en het lijkt erop dat de Nederlandse visie haalbaar is. Een vraag is nog of de ministerraad zich met deze gedragslijn kan verenigen. Spreker merkt voorts op dat de kwestie van de stabilisatie reeds eerder in de raad aan de orde is geweest. In de coördinatiecommissie bestond hierover overeenstemming. Het is een bevestiging van het tot nu toe gevoerde beleid.

Minister Westerterp vraagt aan welke omvang voor het fonds wordt gedacht. Staatssecretaris Brinkhorst merkt op dat daarover geen uitvoerige conclusie is opgenomen; de coördinatiecommissie heeft hier nauwelijks over gesproken, aangezien het een politieke aangelegenheid is. De ministerraad zal hierover een beslissing moeten nemen. Het standpunt van de Europese Commissie is dat inclusief het stabilisatiemechanisme een bedrag van 2,5 à 3,5 mld r.e. noodzakelijk is. De Europese Commissie heeft een en ander zo geformuleerd, omdat het een politiek geladen zaak is. In eerste instantie zal de raad thans moeten besluiten of de Nederlandse delegatie in Kingston mee zal kunnen doen.

De voorzitter vraagt als een beslissing wordt genomen over 2,5 mld r.e. of 3,5 mld r.e. of daarmee dan de Nederlandse bijdrage vaststaat. Staatssecretaris Brinkhorst antwoordt dat de Europese Commissie drie criteria heeft gesteld waardoor de omvang van het fonds wordt bepaald. In de eerste plaats een verplichting van de EEG dat de reeds geassocieerde landen niet slechter zullen worden behandeld; in de tweede plaats dat de nieuwe geassocieerde landen op gelijke voet worden behandeld als de reeds geassocieerde landen en in de derde plaats dat de Europese Commissie het inflatiepercentage tussen 1966 en 1974 bij de vaststelling van het bedrag zal betrekken. De bijdrage voor de bestaande geassocieerde landen wordt dan 1 mld r.e. en voor de nieuw geassocieerde landen 1,5 mld r.e.. Wordt voor de nieuw geassocieerde landen de inflatiefactor toegepast, dan komt men op een bedrag van 3,5 mld r.e.. Het is duidelijk dat er grote aarzeling bestaat bij de lidstaten op dit punt; het bedrag zal waarschijnlijk lager liggen dan 3,5 mld r.e.. Overigens gaan de verlangens van de ACP-landen verder; zij vragen een bijdrage tussen de 4 mld r.e. en 4,5 mld r.e.. De schattingen zijn dan met het stabilisatiemechanisme een bedrag van 300 mln à 400 mln r.e. is gemoeid waardoor men op ca. 4 mld r.e. zal uitkomen. Spreker vraagt geen machtiging tot dit bedrag te gaan. Zijn gedachten gaan uit naar 3 mld r.e. plus 300 mln r.e. à 400 mln r.e. voor het stabilisatiemechanisme.

Minister Pronk acht het niet wenselijk de komende maandag in de EEG-raad of in Kingston bedragen te noemen. De onderhandelingen zijn pas eind van het jaar aan de orde. Het noemen van bedragen op dit moment wordt als onderhandelingsbod gezien. Spreker is in het algemeen van mening dat Nederland met betrekking tot de hulp via het stabilisatiemechanisme niet alleen zal mogen staan. Dit betekent dat het noemen van hoge bedragen ook niet moet worden gestimuleerd. Het Europese ontwikkelingsfonds is niet ideaal en het noemen van hoge bedragen heeft consequenties voor andere fondsen, aangezien men voortdurend verwijst naar relaties met andere fondsen. Het thans vermelde voorstel houdt een verhoging in, wanneer een inflatiecorrectie wordt toegepast op een reeds redelijke sleutel voor de nieuw te associëren landen. Dit leidt tot escalaties.

Minister Lubbers is het eens met minister Pronk. Hij verwacht geen onoverkomelijke moeilijkheden, als thans geen bedrag wordt genoemd. Met minister Pronk is spreker voor aansluiting in Brussel bij het Westduitse standpunt en dan zijn er voldoende mogelijkheden om op de conferentie in Kingston te onderhandelen. Voorts wijst spreker erop dat er een relatie is tussen de reciprociteit, het stabilisatiemechanisme en de omvang van het fonds. Vervolgens vraagt spreker of het in de doelstellingen van het Nederlandse kabinet ligt om mogelijkerwijs Guinee-Bissau, Mozambique of Angola - indien een of meer van deze gebieden onafhankelijk worden - ook in aanmerking te laten komen voor de ACP-conventie en met name voor de financiële hulp op basis daarvan. Voor het overige deelt spreker de conclusies van minister Pronk, niet alleen uit tactisch oogpunt, maar ook naar inhoud. De hele situatie zal opnieuw op zijn merites moeten worden bekeken. Spreker vreest van een accentverschuiving naar de reciprociteit en het stabilisatiemechanisme dat deze tot een afkoop à raison van bijzonder hoge bedragen zal leiden. Minister Van der Stee sluit zich hierbij aan.

Staatssecretaris Brinkhorst zegt in zijn antwoord dat de Nederlandse delegatie een duidelijk standpunt van de raad moet hebben om aan de besluitvorming mee te kunnen werken. De bestaande verplichtingen ten aanzien van de derde landen moeten worden gehonoreerd. Een principieel punt is het in Kingston te noemen bedrag. Daarover bestaan verschillende opvattingen. Het is vaak zo dat het cijfer voor het Europese ontwikkelingsfonds pas op de laatste dag wordt ingevuld; dit is ook het argument van de ministers Pronk en Lubbers om aan te dringen op een sterke terughoudendheid van de Nederlandse delegatie.

Spreker vreest evenwel, wanneer men niet in de richting van een bepaald bedrag gaat, dat de onderhandelingen zich zullen richten op de criteria en de uitwerking van de criteria. Spreker wil minister Pronk in die zin bijvallen dat het om een bedrag moet gaan dat niet verder wordt verhoogd; het bedrag zal geen uitgangspunt moeten zijn. Voorts verwees minister Pronk naar de Westduitse houding, maar die delegatie heeft zich reeds zeer terughoudend opgesteld. In dit verband herinnert spreker aan de onderhandelingen met Middellandse-Zeelanden, toen Nederland eveneens de indruk had dat het niet geïsoleerd zou komen te staan. In die vergadering stapte de Britse delegatie over de bezwaren heen en moest de Nederlandse delegatie intensief telefonisch overleg plegen met Den Haag. De situatie is wat dat betreft in Kingston aanmerkelijk gecompliceerder, vooral nu veel bewindslieden in Nederland met vakantie zijn. Daarom vraagt spreker de delegatie te machtigen aan de besluitvorming mee te werken en een bedrag te kunnen noemen om met de ACP-besprekingen verder te komen. Hij vraagt een iets ruimere positie in te nemen dan de ministers Pronk en Lubbers voorstellen. Hij herinnert eraan dat zijn gedachten uitgaan naar f.3 mld plus maximaal f.300 mln voor het stabilisatiefonds. Er is een relatie tussen de kwestie van de reciprociteit, die van het stabilisatiemechanisme en de omvang van het fonds, maar de handels- en financiële elementen zijn niet van elkaar te scheiden. Het is de bedoeling dat men er in de conferentie in Kingston uitkomt. Tijdens de Ontwikkelingsraad van afgelopen dinsdag wilde de Europese Gemeenschap voorshands wel financiële hulp verlenen voor geassocieerde landen, maar niet voor niet-geassocieerde landen. Er is thans een uitspraak dat de Gemeenschap bereid is ook niet-geassocieerde landen te steunen.

Minister Pronk heeft de indruk dat staatssecretaris Brinkhorst het thans doet voorkomen dat het om de conferentie van Kingston gaat, maar het gaat in feite om de EEG-raad van maandag en dinsdag en dan kan de communicatie tussen Den Haag en Brussel geen moeilijkheden opleveren. Zou komende maandag of dinsdag blijken, dat de andere acht EEG-leden een redelijk hoog bedrag willen noemen, dan kan de Nederlandse delegatie contact opnemen met de betrokken bewindslieden. Pas na de conferentie in Brussel komt het in Kingston te noemen bedrag aan de orde. Wanneer de EEG een standpunt heeft bepaald, zal men in Kingston weinig behoefte hebben aan contact met de diverse hoofdsteden, omdat men niet sterk zal afwijken van de standpunten van de EEG-raad. Spreker is er wel toe bereid akkoord

te gaan dat staatssecretaris Brinkhorst een bedrag in het hoofd heeft; wanneer in Brussel de andere acht bereid zijn een bedrag te noemen, zal Nederland niet dwars moeten liggen. Spreker denkt overigens aan een lager bedrag. Minister Lubbers sluit zich ook in tweede termijn bij minister Pronk aan. Spreker heeft er moeite mee uit te gaan van de bedragen die de ontvangende landen noemen. Er is thans een grotere gemeenschap en, wanneer men daarvan uitgaat, komt men op een lager bedrag uit. Nederland heeft een gezonde economie, maar moet wel voorzichtig zijn met het noemen van hoge bedragen, aangezien andere EEG-landen geen nieuwe zware lasten op zich zullen kunnen nemen.

Minister Westerterp is het eens met de ministers Pronk, Lubbers en Van der Stee. Weliswaar kan staatssecretaris Brinkhorst in een moeilijke positie komen, maar hij zal zich toch niet op een vroeg moment op een bedrag moeten binden. Het is al herhaaldelijk gebeurd dat West-Duitsland of Groot-Brittannië een standpunt innamen en Nederland zich daarbij aansloot, maar dat daarna bleek dat een van beide landen door de wind ging. Een geïsoleerde positie gedurende een zekere tijd is voor Nederland wel houdbaar, ook al weet staatssecretaris Brinkhorst zelf dat Nederland tot een bepaald bedrag bereid is. Men moet daarbij voorkomen dat het Nederlandse standpunt bij de andere delegaties bekend wordt. De Nederlandse delegatie zal tot het einde toe kunnen diffilcuteren, aangezien pas op het eind een bedrag wordt vastgesteld.

Staatssecretaris Brinkhorst merkt op dat het Nederlandse standpunt voor de onderhandelingen ten aanzien van de Middellandse-Zeelanden niet bekend is geworden. Tijdens die conferentie hebben minister Van der Stoel en spreker zorgvuldig gemanoeuvreed en dat zal ook moeten gelden voor de ACP-onderhandelingen. Spreker begrijpt dat de maximale mogelijkheid is dat hij een bedrag in het achterhoofd heeft. De Franse positie is evenwel gewijzigd, voorts is het voor Groot-Brittannië van belang dat een bedrag wordt genoemd, aangezien het ook om Commonwealth-landen gaat.

De voorzitter heeft de indruk dat de raad nog niet bereid is een definitief standpunt in te nemen over het voorstel van staatssecretaris Brinkhorst om hem een bedrag in het achterhoofd mee te geven. Staatssecretaris Brinkhorst vraagt begrip voor het feit dat, indien in de EEG-raad zaken worden gedaan en bedragen worden genoemd, de Nederlandse delegatie moet weten wat de positie is die kan worden ingenomen.

Minister Van der Stee acht het uitgesloten dat komende maandag of dinsdag reeds een definitief standpunt in de EEG wordt ingenomen. De nieuwe Westduitse kanselier heeft een ander standpunt ingenomen en voorts heeft Italië het laatste restje aan krediet verloren. Minister Lubbers meent dat staatssecretaris Brinkhorst, indien hij erop staat, een bedrag zou kunnen noemen, maar als minister van Financiën a.i. meent spreker dat dit zodanig laag zal moeten zijn dat het politiek niet operationeel is. Spreker heeft ook het gevoel dat de Europese Commissie op een bepaalde lijn is gaan zitten die zal worden doorbroken. Hij heeft ernstige zorgen dat een aantal landen financieel aan het eind van hun mogelijkheden zijn. De indruk bestaat dat deze landen in het najaar er wat beter voor zullen staan. Spreker acht het bepaald niet mogelijk uit te gaan van een continuering (met een inflatiefactor) van de bedragen van de Europese Commissie. Deze uitgangspunten zijn in een totaal andere situatie gekozen.

De voorzitter meent dat de ervaring leert dat de eerste onderhandelingen steeds een voorhoedegevecht zijn. Het stemt overeen met het Nederlandse standpunt zich positief op te stellen ten aanzien van beide fondsen, maar de te verlenen bedragen moeten voorshands worden opengehouden.

Staatssecretaris Brinkhorst is bereid zich te houden aan het besluit van de minister-raad. Wanneer het niet zal lukken tot een bedrag te komen, zullen de ACP-landen de discussie verplaatsen naar de criteria en dat kan gevaarlijker zijn dan het noemen van een afgerond bedrag. Spreker zegt evenwel toe dat hij zonodig met de meest betrokken bewindslieden telefonisch contact zal opnemen.

Spreker merkt vervolgens over de samenstelling van de delegatie op dat 6 plaatsen worden gefinancierd door de EEG, maar dat er een verlangen is voor 8 delegatieleden. Spreker stelt voor de delegatie tot 6 leden te beperken; in dat geval zal een vertegenwoordiging van Financiën moeten vervallen. Minister Lubbers is als minister van Financiën a.i. de vorige dag reeds van deze kwestie

op de hoogte gesteld. Tegen de achtergrond van de discussie, maar ook in samenhang met hetgeen in Europees verband gebeurt acht spreker het verstandig, wanneer een vertegenwoordiger van Financiën meegaat. Niet voor de gedachtenvorming, maar als waarnemer. Minister Pronk acht het het belangrijkste dat een vertegenwoordiger van Financiën meegaat naar de bijeenkomst in Brussel. Minister Van der Stee stelt voor te beslissen dat een zevende lid aan de delegatie wordt toegevoegd en de kosten hiervan over de betrokken departementen worden verdeeld.

De voorzitter stelt vervolgens de financiële hulp aan de Middellandse-Zeelanden aan de orde. Minister Pronk merkt op dat volgens zijn informatie de verdeling zodanig zal zijn dat deze niet resulteert in een 180:180 verhouding maar in een 195:165 verhouding. Spreker stelt voor het Nederlandse standpunt te handhaven. Het gaat om concessionele hulp enerzijds en EIB-leningen anderzijds. Groot-Brittannië zou bezwaar hebben tegen de 50:50 verdeling. Staatssecretaris Brinkhorst stemt ermede in vast te houden aan het Nederlandse standpunt.

Minister Lubbers merkt met betrekking tot punt 6 (Energiepolitiek) op dat er een bespreking is geweest met de heer Simonet. Daarbij is van gedachten gewisseld over de onderhavige conclusies. Spreker vindt overigens niet alle conclusies van het overleg met de heer Simonet in de conclusies van de coördinatiecommissie terug. Punt 6b zou een apart agendapunt moeten zijn. Minister Pronk betreurt het dat de conclusies niet voldoende houvast geven. Minister Boersma wijst erop dat deze waren bestemd voor de REZ, waarvan de conclusies dan in de ministerraad aan de orde zouden komen. Minister Pronk vervolgt dat de voorgestelde resolutie betekent dat Nederland meegaat met een Europees kernenergiebeleid. Als de nota van Economische Zaken, waarover hier wordt gesproken, is gebaseerd op de voorlopige nota, dan betekent dit dat het in die nota eigenlijk over de kernenergie gaat. De minister van Economische Zaken heeft voor 17 juli opmerkingen over het concept voor de energienota gevraagd en spreker zal hierin bezwaar maken tegen een eenzijdig karakter van de energienota. Hij heeft nl. niet de indruk dat het EEG-energiebeleid zich zal uitbreiden tot alternatieve energiebronnen. Dit betekent dat Nederland een desbetreffende resolutie niet moet goedkeuren of moet aanhouden. Spreker vreest dat Nederland zich intern zal moeten uitspreken of het zich in feite in Europees verband wil vastleggen op de kwestie van de kernenergie.

Staatssecretaris Brinkhorst meent dat er sprake is van een misverstand. Van Nederlandse kant is ten aanzien van het ontwerp een reserve gelegd voor wat betreft het accent op de kernenergie. De ontwerp-resolutie is echter een algemene politieke intentieverklaring die voortbouwt op de conferentie van Kopenhagen om tot een gemeenschappelijk energiebeleid te komen. De materiële discussie zal in het najaar aan de orde komen en dan zal ook meer duidelijkheid bestaan over het Nederlandse energiebeleid.

Een en ander komt erop neer dat de ontwerp-resolutie een algemene wenselijkheid inhoudt en voor het overige verwijst naar de documenten van de Europese Commissie. Het enige waarover iets kan worden gezegd is de kwantitatieve doelstelling. Het betreft evenwel een oriëntatie en zal niet hard worden gemaakt. In zoverre is de positie van Nederland in Brussel nog geheel open. Spreker waarschuwt ervoor thans een reserve te leggen, aangezien dit politieke consequenties zal hebben. Dit zou nl. de indruk wekken dat Nederland nadat het 9 maanden heeft gepleit voor een communautair energiebeleid daarvan thans afstand neemt. Het gaat uitsluitend om een politieke intentieverklaring; de vorm en de verhouding tussen de verschillende energiebronnen blijft geheel open. Ook de heer Simonet heeft de flexibiliteit aangehouden. Een restrictieve houding ten aanzien van de kernenergie zal geen bezwaar in Brussel opleveren.

Minister Pronk meent dat de ervaring steeds leert dat de reserves worden opgeheven. Hij heeft de indruk dat er over 10 jaar een groot aantal kerncentrales zullen zijn. Wanneer er geen oriëntatie wordt vastgesteld met betrekking tot alternatieve energiebronnen, dan is de oriëntatie bijzonder eenzijdig en spreker bekruipt dan de angst dat het accepteren van de resultaten waarop de oriëntatie van de nota van de Europese Commissie is gebaseerd Nederland meer zal binden dan staatssecretaris Brinkhorst doet voorkomen.

Minister Lubbers merkt op dat in de nota van de Europese Commissie slechts beperkte aandacht aan de kernenergie zal worden besteed. De heer Simonet heeft spreker verzekerd dat het om een oriëntatie gaat, maar niet per land. Er ontstaat eerst een probleem, wanneer Nederland zou vaststellen dat bijv. Frankrijk niet zoveel kernenergiecentrales mag hebben. Spreker heeft zich afgevraagd of, zo lang het Nederlandse kabinet niet over de kernenergie heeft gediscussieerd, het wel verstandig was een reserve van Nederlandse zijde te leggen, maar hij is ten slotte toch akkoord gegaan.

Minister Vorrink heeft gezien dat in de ontwerp-resolutie behalve over de kernenergie

ook sprake is van mesures d'économie. Staatssecretaris Brinkhorst antwoordt dat de term mesures d'économie niet in de conclusies staat, omdat deze term in de ontwerp-resolutie is opgenomen. Handhaving van de reserve is mogelijk, omdat men in Brussel weet dat Nederland nog geen energiebeleid heeft vastgesteld.

Minister Lubbers merkt op dat het advies van de coördinatiecommissie inzake de energiecoördinatiegroep (ECG) niet alleen een politieke zaak is om Frankrijk mee te krijgen; het gaat om het aanvaarden van de tot nu toe bereikte resultaten voor noodgevallen. Spreker zal hierover nog een stuk aan de raad zenden, maar wijst erop dat het niet om een onbelangrijk detail gaat, maar dat het een wezenlijk en ingrijpend programma zal bevatten. Staatssecretaris Brinkhorst sluit zich hierbij aan. Het thans bestaande allocatieschema zal zeker niet in gevaar moeten worden gebracht.

Minister Pronk meent dat het onnodig is punt 7 (hulp aan de meest door de energiecrisis getroffen landen) op de agenda te plaatsen. Minister Lubbers antwoordt als minister van Financiën a.i. dat de mogelijkheid bestaat dat Nederland eenzijdig een bijdrage aan de getroffen landen moet geven en daarnaast de EEG een bijdrage moet geven. Op die wijze wordt het ontwikkelingsplafond tweemaal belast. De voorzitter concludeert dat dit punt bij voorkeur niet in de EEG-raad moet worden behandeld.

Minister Pronk vraagt of punt II 2 betreffende de status van de EEG in de VN een nieuw punt is. Spreker acht het niet wenselijk dat de Europese Commissie namens de Negen in de VN zal spreken. Minister Westerterp wijst erop dat de Europese Commissie, krachtens het verdrag van Rome, een status heeft en een woordvoerder bij de VN heeft. Nederland kan niet als een van de Negen de status van de Europese Commissie aantasten. Staatssecretaris Brinkhorst voegt hieraan toe dat een en ander een logisch gevolg is van art. 116 van het EEG-verdrag en in het verlengde ligt van de verdragsverplichtingen. Formeel heeft minister Pronk gelijk, maar het ligt in de lijn van het verdrag om de positie van de Europese Commissie te versterken. Minister Pronk meent dat dit niet ongeconditioneerd mogelijk is. De woordvoerder van de Europese Commissie kan niet alleen voor de andere Negen spreken. Staatssecretaris Brinkhorst wijst erop dat de vertegenwoordiger van de Europese Commissie slechts waarnemer is.

Minister Pronk informeert wanneer het verslag van de Landbouwwaad gereed zal zijn. Minister Van der Stee antwoordt dat dit op korte termijn aan de raad zal worden gezonden en op

de agenda van de volgende vergadering kan komen. Minister Pronk betreurt dat in de Landbouwraad is besloten tot een invoerstop.

Minister Van der Stee is het hiermee eens en heeft daarom in de Landbouwraad de formule gebruikt dat hij de besluitvorming niet wilde blokkeren; vervolgens hebben Groot-Brittannië, West-Duitsland en Denemarken zich daarbij aangesloten. De voorzitter van de Landbouwraad concludeerde toen dat het voorstel was aangenomen, maar op het moment wordt nog nagegaan of er inderdaad een gekwalificeerde meerderheid was. Spreker heeft zich in een lange verklaring negatief uitgesproken over de invoerstop. Van Franse zijde is een invoerstop gevraagd. Hierover kan alleen met een gekwalificeerde meerderheid worden gestemd. Er bestaat alleen dan een gekwalificeerde meerderheid wanneer de formule "niet-blokkeren" positief wordt geïnterpreteerd. Spreker heeft zich in de Landbouwraad fel verzet tegen de voorstellen, aangezien deze op een handelsoorlog neerkomen. Hij heeft gesteld dat hij daarvoor geen verantwoordelijkheid kan dragen.

De voorzitter stelt de volgende conclusies voor:

De conclusies van de coördinatiecommissie worden aanvaard met de volgende aantekeningen:

- 1°. De Nederlandse delegatie is niet gemachtigd bij de ACP-onderhandelingen zich uit te spreken over de hoogte van de bijdrage; indien dit noodzakelijk mocht blijken, zal staatssecretaris Brinkhorst ruggespraak plegen met de betrokken bewindslieden.
- 2°. De delegatie naar de conferentie te Kingston zal uit 7 leden bestaan, te weten 6 ten laste van de EEG en 1 ten laste van de betrokken Nederlandse ministeries.
- 3°. De delegatie zal inzake de onderhandelingen met de Middellandse-Zeelanden vasthouden aan de 50:50 verdeling wat betreft de concessionele hulp en de EIB-leningen.
- 4°. De delegatie zal pogen te voorkomen dat de kwestie van de hulp aan de meest door de energiecrisis getroffen landen aan de orde komt.

De raad verklaart zich met deze conclusies akkoord.